

Lausunto Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavan luonnokseen

Kunnanhallitus 11.06.2026 § 123

114/00.04.01/2026

Valmistelija kunnanjohtaja Päivi Rautio

Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaava ”Energia- ja ympäristö vaihemaakuntakaava” käsittelee seudullista tuulivoimaa Keski-Pohjanmaalla.

Valmisteluvaiheen materiaalit on julkistettu alueidenkäyttölain 62 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti. Valmistelumateriaali on nähtävillä 15.5.-15.6.2026 osoitteessa <https://www.keski-pohjanmaa.fi/6-vaihemaakuntakaava.html>.

Keski-Pohjanmaan liitto pyytää valmistelumateriaalista mielipidettä tai mahdollista lausuntoa kirjallisena viimeistään 15.6.2026 mennessä.

Lestijärven kunta pitää tärkeänä, että Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaava tukee alueen elinvoimaa, maatalouden uudistumista, biokaasutalouden kasvua, uusiutuvaan energiaan sekä uusiin teollisiin ekosysteemeihin liittyvien investointien toteutumista. Maakuntakaavan tulee olla mahdollistava ja oikeasuhtainen ohjausväline, joka luo edellytyksiä kuntien kehittämistyölle, yritysten kasvulle ja alueen huoltovarmuutta vahvistaville investoinneille.

Lestijärven kunta pitää tärkeänä, että luonnonarvoihin liittyvät selvitykset ja vaikutusarvioinnit tehdään tapauskohtaisesti hankesuunnittelun, kuntakaavoituksen, YVA-menettelyjen ja lupaprosessien yhteydessä. Maakuntakaava ei saa muodostaa yleisiä, kaavamaisia tai oikeusvaikutuksiltaan epäselviä rajoituksia, jotka voivat estää energiatalouden ja siihen liittyvän infrastruktuurin kehittämistä ilman hankekohtaista arviointia. Maakuntakaava voi ohjata jatkosuunnittelua ja vaikutusten arviointia, mutta se ei saa etukäteen sulkea pois hankekohtaista suunnittelua, vaikutusten lieventämistä eikä kuntakaavoitukselle kuuluvaa tapauskohtaista harkintaa.

Lestijärven kunta kiinnittää erityistä huomiota metsäpeuran huomioimiseen kaavaratkaisussa. Metsäpeuran suojelua ei tule perustaa ensisijaisesti kiinteisiin Natura-arvioissa suositeltuihin suojaetäisyyksiin. Metsäpeuran elinympäristö ei rajoitu Natura-alueisiin, lajin liikkuminen tapahtuu laajoilla alueilla, ja ekologinen verkosto ulottuu Natura-alueiden ulkopuolelle. Lestijärven kunta katsoo, että maakuntakaavan tulee ensisijaisesti turvata metsäpeuralle riittävät ja toimivat ekologiset yhteydet ylikunnallisesti ydinalueiden välillä. Metsäpeura ja Natura 2000 -alueiden suojeluperusteet tulee ottaa huomioon luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla.

Maakuntakaavassa osoitetaan kaasuputkisyhteys strategisena energia- ja teollisuusinfrastruktuurin kehittämisvarauksena. Varaus on tarkoituksenmukaista merkitä maakuntakaavaan VT 13 käytävän yhteyteen Kokkolasta aina Keski-Pohjanmaan maakuntarajalle Kyyjärvelle saakka.

Uusien teollisuusalueiden sekä bio- ja digitalouden teollisten ekosysteemien osalta Lestijärven kunta katsoo, että kokonaisuus tulee valmistella välittömästi seuraavaan vaihemaakuntakaavaan. Lestijärven kunta esittää, että Keski-Pohjanmaan liitto kirjaa 6. vaihemaakuntakaavan

kaavaselostukseen ja hyväksymispäätöksen perusteluihin, että seuraavan vaihemaakuntakaavan valmistelu käynnistetään viipymättä 6. vaihemaakuntakaavan hyväksymisen jälkeen siten, että kuntien uudet teollisuusalueet sekä bio- ja digitalouden teolliset ekosysteemit käsitellään omana maakunnallisena kokonaisuutenaan.

Kaavan ei tule synnyttää sellaista tosiasiallisia ennakkorajoja, jotka estävät tai olennaisesti hidastavat uusiutuvan energian, sähkönsiirron, akkuvarastojen, biojalosteiden tai muiden teollisten ekosysteemien kehittämistä ilman laissa edellytettyä tapauskohtaista vaikutusarviointia.

Oheismateriaali

Linkki kaava-aineistoon esittelytekstissä

Esittelijä

kunnanjohtaja Päivi Rautio

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja esittää että kunnanhallitus antaa lausuntonaan seuraavaa:

Lestijärven kunta esittää että Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavassa huomioidaan seuraavat asiat:

1. Kaava etenee päätöksentekoon ilman tarpeetonta viivytystä, koska se on välttämätön uusiutuvan energian, sähkönsiirron, huoltovarmuuden ja teollisten investointien etenemiselle.
2. Kaavan tulee toimia strategisena, yleispiirteisenä ja mahdollistavana suunnitteluvälineenä. Kaava ei saa muodostua lakiin perustumattomia ennakkollisia rajoituksia luovaksi instrumentiksi.
3. Kaavassa turvataan luonnonsuojelulainsäädännön mukaiset Natura-arvot ja varmistetaan, että suunnitteluratkaisut perustuvat hankekohtaiseen vaikutusten arviointiin, paikallisiin olosuhteisiin, yhteisvaikutuksiin sekä lieventämistoimiin.
4. Kaavaratkaisujen tulee vahvistaa Keski-Pohjanmaan asemaa uusiutuvan energian tuotannon ja siirron alueena, vihreän siirtymän investointialueena, teollisten ekosysteemien kehittämissympäristönä ja kansallisesti ja EU-tasolla strategisesti merkittävien hankkeiden sijoittumisalueena.
5. Seudullinen monikaasuputki lisätään jo tähän 6. vaihemaakuntakaavaan ohjeellisena yhteystarvemerkinä samalla yleispiirteisellä periaatteella kuin kansallinen kaasuputken yhteystarve
6. Uudet teollisuusalueet sekä bio- ja digitalouden teolliset ekosysteemit valmistellaan seuraavaan vaihemaakuntakaavaan omana maakunnallisena kokonaisuutenaan. Tätä koskeva kirjaus tulee lisätä kaavaselostukseen ja hyväksymispäätöksen perusteluihin.

Lestijärven kunta katsoo, että oikein toteutettuna maakuntakaava voi vahvistaa kunnan ja koko Keski-Pohjanmaan asemaa maatalouden, biokaasutalouden, vähähiilisen teollisuuden ja vihreän energian edelläkävijäalueena. Epävakaassa maailmantilanteessa kriittisen energia- ja huoltovarmuuden edellytysten parantaminen tulee olla Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan yksi tärkeimmistä prioriteeteista

Päätös

Hyväksyttiin.